

Kan kampsport øge voldelige tendenser?

Begrebet kampsport dækker alle de former for sportsydelse, hvor man er i nærkamp med en enkelt modstander; det gælder fx boksning, brydning, karate, judo og taekwondo. Deltagelse i sådanne sportsgrene kan umiddelbart forekomme at være en slags træning i voldelig adfærd, men mange tilhængere af disse sportsformer hævder, at deltagerne tværtimod bliver mindre voldelige, fordi man lærer at beherske sin voldelige adfærd og måske også får "afreageret" nogle voldelige tendenser inden for rammerne af en acceptabel sportsgren, så at disse tendenser netop ikke resulterer i voldsadfærd uden for kampsportens verden.

Der er dog også mange bekymrede røster i debatten, som fremhæver, at de senere års grundforskning i voldelig adfærd tyder på, at vold ikke så meget bør opfattes som en "tilfredsstillelse" af et naturgivet eller medfødt instinkt, men snarere som en indlært måde at "klare" forskellige problemer i tilværelsen på, og i den udstrækning dette synspunkt holder stik, er det jo oplagt at bekymre sig for, om de "kontrollerede" voldsformer, der indlæres i kampsportens verden, kan medføre så stærke voldsvaner, at de breder sig til også at dukke op i konflikter med andre mennesker uden for sportspladsen!

Man har tidligere undersøgt sammenhængen mellem deltagelse i kampsport og hyppigheden af voldelig adfærd uden for sportspladserne hos unge ved blot at se på, om unge, der deltager i kampsport, også i samme periode udviser mere eller mindre voldelig adfærd i privatlivet. Men dels har man fundet temmelig modstridende resultater af sådanne undersøgelser – nogle gange mere og andre gange mindre vold hos kampsportsdeltagere – og dels kan man slet ikke vide, hvad en eventuel sammenhæng betyder! Selv om man fandt mere vold hos deltagere i kampsport, kan det ikke alene betyde, at kampsport øger tendensen til vold, men også, at de, der i forvejen er mere voldelige, søger deltagelse i forskellige former

for kampsport og derved måske tværtimod blev lidt mindre voldelige i dagliglivet?

To norske psykologer, Inger Endresen og Dan Olweus, har fremhævet disse problemer ved den tidligere forskning over sammenhængen mellem kampsport og voldsudøvelse (uden for sportsverden). De har søgt at løse dem ved en ny undersøgelse, der fulgte et stort antal større drenge i flere år, for at se på, om deltagelse i kampsport efterhånden medførte mere eller mindre vold uden for sportsverden.

Undersøgelsen tog afsæt i, at man i 1997 bad 477 drenge i 11-12-årsalderen om at udfylde spørgeskemaer, der bl.a. handlede om deres eventuelle deltagelse i kampsport, og om deres voldelig adfærd i den senere tid. De sidstnævnte spørgeskemaer indeholdt spørgsmål, om de havde "startet en slåskamp med en anden elev", og om de havde "benyttet et våben som kniv eller kølle eller lignende i en slåskamp med andre". Ud fra besvarelsen af det sidstnævnte spørgeskema udregnede man et talmæssigt udtryk for mængden af voldelig adfærd uden for sportsverdenen for hver af de 477 drenge.

To år senere i 1999 blev de nu 13-14-årsdrenge igen bedt om at udfylde de samme spørgeskemaer (der også omfattede spørgeskema om mange flere ting, som vi ikke kommer ind på her). Ud fra besvarelsen af de omtalte spørgeskemaer inddelte forskerne de mange drenge i fire grupper.

De to første grupper bestod af:

1. De drenge, der hverken i 1997 eller 1999 havde deltaget i kampsport

2. De drenge, der ikke deltog i kampsport i 1997, men var startet på en kampsport i den mellemliggende tid og altså var aktive deltagere i en eller anden form for kampsport i 1999.

Resultaterne for disse to grupper var slående: i 1997 lå begge grupper meget lavt på voldsskalaen, omkring 0,3 (på en skala fra 0 til 3), men i 1999 var der stor forskel. Gruppe 1, der stadig ikke deltog i nogen kampsport, var steget en anelse til 0,4 men gruppe 2, der var begyndt på en kampsport var steget til mere end det firedobbelte på skalaen, nemlig til 1,4 – ret højt på voldsskalaen.

For disse to gruppers vedkommende tyder resultaterne altså virkelig stærkt på, at drenge, der ikke er specielt voldelige, inden de begynder på en kampsport (gruppe 2), bliver betydelig mere voldelige i dagliglivet efter at have deltaget i en eller anden kampsport! Og det er ikke blot den stigende alder, der forklarer den stigende vold; gruppe 1, der ikke

deltog i nogen kampsport på noget af de to tidspunkter, viste kun en forsvindende lille stigning i tendensen til voldelig adfærd som følge af stigende alder.

De to andre grupper i undersøgelsen bestod af:

3. De drenge, der deltog i kampsport i 1997, men ikke 1999.

4. De drenge, der deltog i en kampsport i både 1997 og 1999.

Disse to grupper adskilte sig altså fra de to førstnævnte grupper ved begge at deltage i en kampsport i 1997, og på dette tidspunkt havde begge grupper en langt større tendens til voldelig adfærd end gruppe 1 og 2, der som nævnt lå på omkring 0,3, mens gruppe 3 og 4 i 1997 lå på 1,3. I 1999, hvor kun gruppe 4 stadig dyrkede kampsport, var den gennemsnitlige voldsscore steget til 1,9, mens gruppe 3, der var ophørt med kampsport, ikke var steget (men heller ikke faldet) i den mellemliggende tid og stadig lå på 1,3.

Også her er konklusionen altså, at "mere deltagelse i kampsport med tiden fører til mere voldelig adfærd", og det gælder altså også for dem, der i forvejen udviste en ret høj grad af voldelig adfærd i 1997 – eventuelt som følge af deres allerede daværende deltagelse i en kampsport.

De to norske psykologer siger, at der længere kan være tvivl om, at deltagelse i kampsport vitterlig kan øge tendensen til voldelig adfærd i dagliglivet hos store drenge, og de mener, at der er tale om et ganske "omfattende samfundsmæssig problem, som indtil nu har været temmelig overset"!

tn

Kilde: Endresen, I.M. & Olweus, D. (2005). Participation in power sports and antisocial involvement in preadolescent and adolescent boys. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 46(5). 468-478.